

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań 18.01.2025 r.

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

dziedzina: sztuka

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pana mgr KASPRA MINCIELA

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki,

wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej

Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu

Podstawowe dane o doktorancie

Pan mgr Kasper Minciel jest bardzo dobrym i aktywnym artystą, który od 2014 roku brał udział w 104 wystawach zbiorowych, w tym 12 zagranicznych. Zorganizował także 8 wystaw indywidualnych.

Pan Kaper Minciel ukończył w 2014 roku Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Od 1.10.2014 roku pracuje w macierzystej Uczelni na stanowisku - pracownik badawczo-dydaktyczny zatrudniony na stanowisku asystenta.

Miejsce w strukturze uczelni: Pracownia Mediów Elektronicznych, Katedra Malarstwa Architektonicznego i Multimediiów, Wydział Malarstwa

Prowadzone zajęcia:

2022-2024 przedmiot Media Elektroniczne dla 2 i 3 roku studiów, kierunek Malarstwo

przedmiot Media Elektroniczne dla 1 roku studiów, kierunek Rysunek

2015-2022 przedmiot Media Elektroniczne dla 2, 3, 4, 5 roku studiów, kierunek Malarstwo

2015-2018 przedmiot Media Elektroniczne dla studiów podyplomowych, kierunek Malarstwo

Za swoją działalność artystyczną Pan mgr Kasper Minciel otrzymał następujące nagrody i wyróżnienia:

2019, Wyróżnienie za film „Zakopane czy ci nie żal” Międzynarodowe Triennale

Rysunku, Wrocław 2019

2019, Nagroda Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

2018, Nominacja do Nagrody Kulturalnej Gazety Wyborczej WARTO, Wrocław, Polska

2017, Wyróżnienie za film „Remisja”, 1. Festiwal Filmu Awangardowego Lava, Kraków, Polska

2017, I Nagroda za film „Remisja”, IV Piotrkowskie Biennale Sztuki, Ośrodek Działań Artystycznych Piotrków Trybunalski, Polska

2016, Nagroda CYNEART, Trans-Media-Akademie Hellerau, Drezno, Niemcy

2016, Nominacja do nagrody Młode Wilki, Akademia Sztuki w Szczecinie, Szczecin, Polska

Otrzymał również w 2020 roku Stypendium Twórcze Prezydenta Wrocławia, Urząd Miasta Wrocław.

Odbył również rezydencje w:

2024, *Artists in Neighbourhoods*, Household, British Council, miejsce: Belfast, Irlandia Północna

2020, *Sustainable studio practice*, organizator: MeetFactory, miejsce: Praga, Czechy

2018, Program rezydencyjny Muzeum Śląskiego i Galerii Szarej w Katowicach, Polska.

Jego prace znajdują się w wielu katalogach.

Jego projekty w ramach utrzymania potencjału badawczego to:

2016, Realizacja projektu artystyczno-badawczego <https://www.facebook.com/com>

comcomcomcomcomcomcomcom

2017, Projekt realizacji audio-wizualnej na III Festiwalu Malowania

2017, Realizacja projektu artystyczno-badawczego „Tęczowi Patrioci”

2018, Realizacja projektu artystyczno-badawczego „Transport w sztuce”

2019, Realizacja projektu artystyczno-badawczego „Zrób to sam”

2021, Realizacja projektu artystyczno-badawczego „Nowa normalność. Stare nawyki”

Pan mgr Kasper Minciel brał udział również w następujących konferencjach:

2024, Udział w konferencji Obywatelskiego Forum Sztuki Współczesnej, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Warszawa, Polska

2021, Udział w konferencji Obywatelskiego Forum Sztuki Współczesnej: *Czy potrzebna nam organizacja reprezentująca środowisko sztuk wizualnych*, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, 18.12.2021

2020, Cykl spotkań Artysta Obecny – Nagi Nerw, Studio Mistrzyni: Rajkowska, BWA Wrocław Główny, Wrocław, Polska

2021, Prezentacja wyników pracy badawczo-artystycznej „Sustainable studio practice”, Meetfactory, Praga, Czechy, 22.09.2020

2019, Udział w konferencji „W Polsce nie ma faszyzmu”, Teatr Powszechny, Warszawa, Polska

2019, Udział w debacie Młodzi mówią – o starcie i sytuacji młodych w świecie sztuki, organizator: Przegląd Sztuki Survival, Fundacja Art. Transparent, 2.07.2019

2018-2019 Udział w zjazdach organizacyjnych Roku Antyfaszystowskiego, m.in. w

Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Muzeum Sztuki Nowoczesnej Warszawa,
Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, Gdańsk

2018, Udział w konferencji Obywatelskiego Forum Sztuki Współczesnej, Zachęta
Narodowa Galeria Sztuki, 24.03.2018

2017, Udział w symposium Triennale Młodych, Centrum Rzeźby Polskiej w
Orońsku, 25-30.09.2017

Działalność organizacyjna Pana Kaspra Minciela na rzecz uczelni to również jest
okazały zbiór różnych aktywności:

2024, Członek zespołu opracowującego Raport Samooceny dla Polskiej Komisji
Akredytacyjnej na kierunku Malarstwo.

2020-2024, Członek Wydziałowej Komisji Wyborczej.

2020-2024, Członek Rady Wydziału.

2020-2024, Członek Komisji Dyscyplinarnej.

2021-2024, Koordynator Katedralny ds. Ewaluacji, Katedra MAiM, Wydział
Malarstwa.

2015-2024, Praca przy egzaminach wstępnych (zespół ds. martwych natur, nadzór
nad egzaminami).

2018-2024, Koordynator ds. ochrony danych. Inwentaryzacja zasobów Katedry
MAiM oraz monitorowanie przetwarzania danych osobowych.

2015-2023, Konsultant dla kandydatów na I rok studiów, kierunek Malarstwo.

2022, Przygotowanie materiałów promocyjnych w ramach Dni Otwartych ASP.

2021, Uzupełnianie i weryfikacja danych w systemie POLON

2015-2019, Współorganizowanie Festiwalu Malowania, przygotowanie identyfikacji wizualnej festiwalu, oprawy graficznej, skład DTP, materiały promocyjne.

2018, Praca nad materiałami do filmu promocyjnego ASP.

2017, Członek Zespołu Ewaluacyjnego 2017. Uzupełnienie i weryfikacja danych w systemie POLON.

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego opisu działalności Pana Kaspra Minciela posiada On już doprawdy bardzo spore osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności artystycznej, dydaktycznej oraz organizacyjno-popularyzatorskiej. Natomiast tematem Jego doktoratu jest: „Sztuka musi być poważna albo i nie”.

Tak więc przedmiotem Jego pracy jest opis kontekstów powstania 7 realizacji artystycznych o tytułach: *Historia wesola, a ogromnie przez to smutna* (2020-2021), cykl *Szlaczki* (2022), *Świat się wali a ja walę konia* (2021), *Miejski Ośrodek Sztuki* (2022), *Muzyczka do toalety* (2022), cykl *Tak, a o co chodzi* (2022-2024), cykl *Pojutrze będzie po wszystkim* (2023-2024). Autor zrealizował powyższe działania indywidualnie oraz z Irminą Rusicką, w ramach pracy badawczej na Akademii Sztuk Pięknych im Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w latach 2020-2024.

W omawianej pracy pojawiają się awangardowe strategie artystyczne, które autor buduje jako wyzwanie dla współczesnych - utartych narracji oraz jako alternatywę pozwalającą na wyjście poza ograniczenia historyczno-społeczne. Wspólną ramą teoretyczną dla opisywanych dzieł i ich analizy jest koncepcja filozofów i teoretyków

kultury, takich jak Mark Fisher, Friedrich Nietzsche, Theodor W. Adorno i Jan Sowa. Te autorskie wizerunki i aspekty Kaspra Minciela w procesie realizacji stają się polem badawczym Jego i naszego - potencjalnego - wspólnego świata, ale prezentowanego na warunkach doktoranta. Jego procesy eksponowane - w pracach - w relacji do różnorodnych historycznych obszarów oraz społecznych - ich kulturowych kontekstów stają się motywem zgłębiania - zawartej w nich również - pewnej tajemnicy. Potencjalnej właśnie tajemnicy - ale również - alternatywnych często - nowych elementów użytych dla wyjścia poza ograniczenia - poza przestrzeń badanego - kulturowego „obiekту”. Ale to co wyzwala - to co pozwala również głęboko zapuścić sondę w świat doktoranta - ten realny ale i ten wykreowany - i to jest to - ten twórczy właśnie aspekt autora. Pozwala on szukać analogii i zgłębiać go będąc cały czas czujnym na wydarzenia tego świata. Także tego - wynikłego z treści - tego jakże - interdyscyplinarnego projektu 7 działań - obiektów - potencjałów artystyczno-społecznych - w często humorystycznym przekazie. Tak jak pisze sam doktorant o tym aspekcie - różnorodnych obiektów:

„Przedstawione prace zostały zrealizowane w różnych mediach, głównie w formie obiektów, ale także jako działania site-specific oraz formy muzyczne. Ich wspólnym mianownikiem jest potencjał tworzenia nowych narracji i schematów interpretacyjnych za pomocą sztuki współczesnej, opierającej się na tym, co powszechnie uznawane za niepoważne lub nieposiadające wysokiego statusu symbolicznego. Twórczość artystyczna jest często postrzegana jako dziedzina elitarna. W moich realizacjach oraz metodzie twórczej staram się konsekwentnie

dekonstruować ten stereotyp, pracując z tematami i materiałami, które są uznawane za marginalne, powszechne, pozbawione wysokiego kapitału symbolicznego, tanie czy wręcz komiczne - jednym słowem właśnie - niepoważne. W swoich działaniach świadomie sięgam po elementy uznawane za „gorsze” lub śmieszne, aby kwestionować tradycyjne hierarchie wartości w sztuce...”.

Te powyższe zdania doktoranta bardzo dobrze oddają Jego istotę twórczości. Ale trzeba również zawsze pamiętać, że dodatkowo jeszcze doktorant analizuje współczesne aspekty dynamicznych wydarzeń socjo-politycznych w kraju i na świecie. A ten pojawiający się humor - w pracach autora - bardzo dobrze również odnosi się do potencjału krytycznego sztuki obecnej.

W książce „Sztuka życia” (Wyd. Literackie, Kraków 2009, str. 41) Zygmunt Bauman pisze tak:

„Bez względu na to, czy o tym wiemy i czy tego chcemy, nasze życie jest dziełem sztuki. Aby je przeżywać zgodnie z wymogami sztuki, musimy, wzorem innych artystów, stawiać sobie wyzwania, które (przynajmniej w chwili, gdy je stawiamy) wydają się niedosiężne. Musimy obrać sobie cele, które (przynajmniej w chwili, gdy je obieramy) przerastają nasze siły. Musimy wyznaczać sobie standardy doskonałości, które (przynajmniej w świetle naszych dotychczasowych osiągnięć) wydają się nam absolutnie niemożliwe do osiągnięcia. Musimy chcieć niemożliwego...”.

Piszę o tym dlatego, że w swojej pracy teoretycznej Pan Kasper Minciel również przywołuje Zygmunta Baumana. Odnosi się do rozpadu dotychczasowego porządku

świata, do niepewności, do nieprzewidywalnego, ale i do tej - dającej nadzieję - chwili - otwarcia przestrzeni - wyobraźni - uruchamianej właśnie za pomocą sztuki współczesnej. Do tego momentu z cytatu powyżej, aby chcieć niemożliwego. Tej nadziei związanej z historią i miejscem - a obecnie zawartej w jednej z tych 7 prac doktorskiego postępowania pt. „Historia wesola, a ogromnie przez to smutna” zrealizowaną przez artystę we współpracy z Irminą Rusicką. Interpretując rysunek Stanisława Wyspiańskiego - z około 1900 roku pt. „Karykatura Bitwy pod Grunwaldem Jana Matejki” o wym. 10,3 cm x 21cm oraz transponując go na dużą i ciężką przestrzenną rzeźbę wykonaną ze stalowych prętów o ϕ 18 cm stworzyli świetną - abstrakcyjną i alternatywną wersję pomnika - teraz jakby w akcji - nowej narodowej energii. Piszę o tym dlatego, że od lat mieszkam w Poznaniu w dzielnicy - Poznań-Grunwald i właśnie na sobie mogę doświadczyć obecnie tych artystycznych powodów - działań doktoranta - Jego „wychyleń” ku przyszłości”. Tą przestrzenną kompozycję - rzeźbę bardzo sobie cenię, gdyż otworzyła i pogłębiła mi ona sondę zapuszczoną głęboko w aspekty historyczno-polityczne. Mojego osobistego - codziennego Grunwaldu - mojego egzystencjalnego Grunwaldu rozpiętego w tym całym procesie zależności - obszarów - od ogromnego - narodowego dzieła - oryginału Matejki, poprzez mały szkic Wyspiańskiego, dalej w realizacji przestrzeni doktoranta do mojego świata doznań, wynikającego z tego całego procesu twórczo-narracyjnego dziejącego się w moim odbiorze. Realizacja Minciela łączy więc - niezależnie - czy jesteśmy w jednej czy drugiej instalacji - przekazie - upamiętnienie tych wszystkich - powyższych opisanych stanów - w relacji - od mozołów życia do

wiary i siły „...potencjalnego...”, która swoją zawartością tą całą pracą doktorską przywołuje jako wizerunek - archetypu egzystencji. Swoistego doznania jakie ja poczułem na przykładzie - przeżyciu - interpretacji - wizji Grunwaldu. Odwołuje się w nim do odwiecznej potrzeby zostawienia - na nowo - po sobie śladu - w miejscu lub... wyobrażenia kolejnego przetworzonego fantazmatu - zanim nastąpi moment zatrzymania. Tego szczególnego stanu personifikacji zjawiska - z tym - co jest po drugiej stronie. Z tym szczególnym miejscem w perspektywie końca przestrzeni - na dnie wyobraźni - ale jednak z możliwością – uruchomienia tej wyobraźni. Zapisanej językiem plastycznych eksperymentów i różnych technik. Przez co otwiera On pole do dyskusji o miejscu i roli sztuki współczesnej. Jego kreatywność i twórcza odwaga w penetrowaniu poruszanych treści i zagadnień tworzą swoiste teatrum wizualne. Chciałoby się tytułami Jego prac: „Tak, a o co chodzi”, czy „Pojutrze będzie po wszystkim” - zwizualizować napięcia emocjonalne pomiędzy przeszłością i teraźniejszością. Wejścia głębiej w obecne problemy społeczne, polityczne i kulturowe. Jak w kolejnych tytułach prac: „Muzyczka do toalety” czy „Miejski Ośrodek Sztuki” i nade-wszystko „świat się wali, a ja walę konia”. Ten ostatni aspekt przypomniał mi właśnie mem internetowy - do których - również odwołuje się doktorant - w którym to kilkanaście postaci - w stylistyce rysunkowej - gawiedzi średniowiecznej - okłada kijami leżącego konia. Podpis pod obrazkiem mówi wszystko o tej transmisji czasu - bliskiej doktorantowi - i nam - gdyż brzmi on: „Biskup z Łazarza przybywa, aby wytłumaczyć tłumowi, że nie na tym polega walenie konia”. Tak więc myślę, że taka paradoksalna pętla czasu w tych powyższych

opowieściach i zapisach doktoranta tworzą razem znakomite podłoże do opowiadania o współczesności, tworząc jednocześnie wartości uniwersalne - ponadczasowe. Wartości gdzie - doskonałość w relacji do niedoskonałości staje się bogatym źródłem znaczeń i wartości symbolicznych - w twórczości doktoranta. Zapisanych czy to grą słów, czy żonglowaniem ich dramaturgią, obiektem przestrzennym - rzeźbiarskim, czy obrazem - to sztuka Kaspra Minciela - zgodnie z tytułem rozprawy - poważna albo nie- to jednak staje się poważnym narzędziem do poruszania najistotniejszych kwestii - tematów dla autora. Gdzie historyczna prawda staje się narracją do zobaczenia - odkrycia nowych treści i znaczeń. Ujawniających Jego wyjątkową wrażliwość artystyczną, kreatywność i odwagę twórczą, a zarazem znakomite wyczucie warsztatu, materii i technik dla przekazu treści.

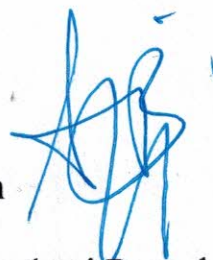
Razem tworzy On przekaz, który dekonstruuje często tradycyjne hierarchie i wartości w sztuce. Tworzy nowe konteksty, jest oryginalny i innowacyjny z dużą świadomością krytyczną oraz kulturą plastyczną w przekazie pola badawczego.

Konkluzja

Ten bardzo dobry warsztat plastyczny Pana Kaspra Minciela przejawiający się też bardzo dobrą kompozycją każdego kadru pracy czy sensu instalacji oraz - nade wszystko wartościami kulturowymi z - opisanymi powyżej ich specyficznymi treściami wraz z pisemną pracą tworzą bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu umysłu i siły wyborów autora.

Jego cały dorobek, który zaprezentowałem na początku recenzji jest już naprawdę bardzo spory i bardzo dobrze rokuje na przyszłość. Rozpoznawalność Jego zapisu - twórczego znaku objawia się pasją poznania, przez którą dociera On do rejonów swojej i naszej - badawczej podświadomości i jest dla mnie wartością, która tworzy znaczący aspekt badawczy doktoratu. Tak szczególnie, że wnioskuje o nadanie Jemu wyróżnienia. Dlatego z całym przekonaniem stwierdzam, że Pan mgr Kasper Minciel zasługuje na przyznanie stopnia doktora – z wyróżnieniem - zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku, art. 187 pkt 2 dotyczącymi oryginalnego dokonania artystycznego.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz